

De posterpresentatie: van doel, instructie tot beoordeling

Wie wel eens door de gangen van de universiteit dwaalt, ziet daar posters hangen, waarmee onderzoekers zich aan de buitenwereld presenteren. Hoewel posters in de wetenschappelijke wereld vooral gemaakt worden voor congressen en conferenties, worden ze in toenemende mate gebruikt als visitekaartje van de onderzoeksgroep, waarin teksten en figuren gecombineerd worden tot een visueel aantrekkelijke advertentie van wetenschappelijk presteren. De posterpresentatie is een werkvorm waarin studenten leren om een poster te ontwerpen voor wetenschappelijke doeleinden. Ze leren daarbij onderzoek te comprimeren en te visualiseren en de onderzoeksresultaten tot de kern te beperken. Bovendien leren ze de vorm en inhoud van de poster af te stemmen op het doel van de presentatie, de doelgroep en het posterformaat. In vergelijking met een reguliere presentatie (voordracht) heeft de posterpresentatie het voordeel dat het publiek wordt uitgenodigd om naar eigen interesse en behoefte aanvullende informatie te vragen en, zonder tussenkomst van een discussieleider, *vis-à-vis* met de auteurs van gedachten te wisselen.

Werkwijze

Voorafgaand aan de posterpresentatie hebben de studenten een onderzoeksproject uitgevoerd en daarover gerapporteerd in een meer uitgebreid onderzoeksverslag.

1. De studenten worden geïnformeerd over het doel en de wijze waarop de posters worden gepresenteerd, de hoeveelheid tijd en de faciliteiten die ze daarvoor ter beschikking hebben en de eisen die aan de poster zelf worden gesteld, zoals: de inhoud van de poster; het formaat van de poster; indeling en lay-out van de poster. *Daarbij wordt verwezen naar de handleiding en richtlijnen voor het maken van posters;*
2. Studenten maken een selectie van de informatie die op de poster moet komen en maken een eerste posterontwerp;
3. Na goedkeuring van het eerste (of bijgestelde) ontwerp door de docent/ begeleider, wordt het definitieve ontwerp in samenwerking met de AV-dienst gedrukt;
4. De posters worden opgehangen (met voldoende tussenruimte in een goed verlichte zaal of brede gang). Studenten en andere genodigden wandelen erlangs en vragen de aanwezige ontwerpers van de posters zonnodig om toelichting;
5. Als alle aanwezigen zich een beeld hebben gevormd van de inhoud van de posters, wordt de 'stille wandgang discussie' afgesloten;
6. De docent rondt de posterpresentaties af door plenair nog een aantal in positieve zin opvallende posteronderdelen (naar vorm, inhoud en creativiteit) onder de aandacht te brengen en kort ter discussie te stellen. De docent besluit met een meer samenvattend oordeel over de posterexpositie als geheel;
7. De posters worden vervolgens voor alle studenten tentoongesteld elders in het onderwijsgebouw (voor de duur van een maand, bijvoorbeeld).

Voorbeeld

In het practicum Vergelijkende Experimentele Methoden van de opleiding Natuurwetenschap en Innovatiemanagement, verplaatsen de studenten zich in de rol van medewerkers van een laboratorium. Opdracht is benzoëzuur te fabriceren (een conserveringsmiddel dat aan voedingsmiddelen wordt toegevoegd, een van de bekende E-xxx-ingrediënten op de achterkant van het jampotje). Vervolgens moet de directie van de fabriek adequaat worden geïnformeerd over de door hen uitgetroefde productie en werkwijze: de gang van zaken wordt adequaat beschreven, en voor- en nadelen worden op heldere wijze naar voren gebracht. Het behaalde resultaat en de samenvattende conclusies over het behaalde rendement in het licht van onder andere de prijs van grondstoffen, de procedure, en de afvalverwerking, zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

De kern van het onderzoek, het behaalde resultaat en een discussie over de voor- en nadelen wordt aan de groep gepresenteerd in de vorm van posters. Om zich daarop voor te bereiden worden de studenten door een mediadeskundige getraind in het vervaardigen van een professionele poster.

De presentatie zelf bestaat uit het kennis nemen van de posters die zijn opgehangen, het stellen van vragen en het geven van extra uitleg over de uitgevoerde synthese aan de hand van de eigen poster.

In de slotdiscussie, geleid door de practicumdocent, worden verschillen en overeenkomsten besproken om tot een slotsom te komen van de 'optimale synthese'. Ten slotte wordt commentaar gegeven op de kwaliteit van de posters zelf en worden de drie beste posterontwerpen in het zonnetje gezet.

Een voorbeeld instructie maken van een poster

(Natuurwetenschap en innovatiemanagement, 2009)

Posterpresentatie

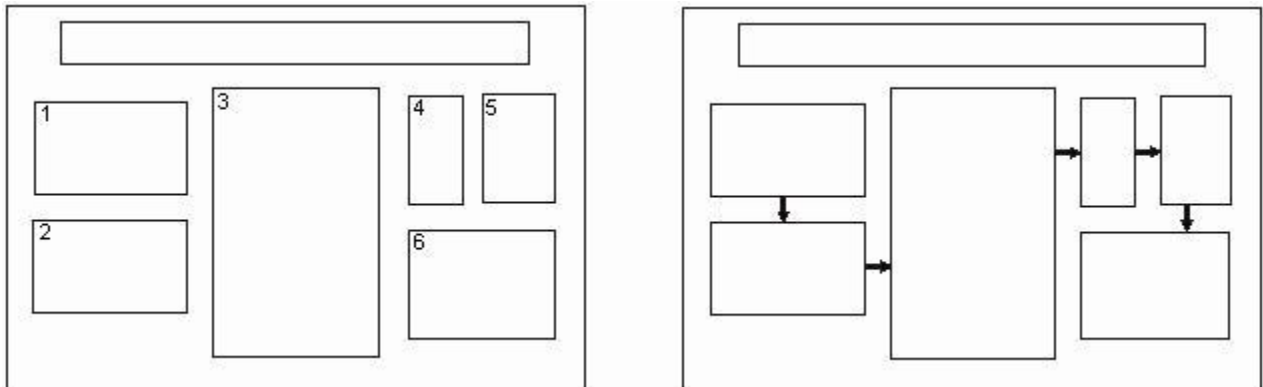
Op congressen presenteren veel wetenschappers hun onderzoek door middel van een poster. Ook in het universitaire onderwijs worden posterpresentaties steeds vaker ingezet. Een poster is een duidelijk medium om onderzoeksresultaten visueel over te brengen. De poster moet op afstand goed te lezen zijn en niet teveel tekst bevatten. Je moet in een oogopslag kunnen zien wat het thema is en hoe je de poster moet lezen. Het doel van een poster is om anderen geïnteresseerd te maken in je onderwerp, zodat jij de gelegenheid krijgt je onderzoek toe te lichten. Andere onderzoekers of medestudenten kunnen jou naar aanleiding van je poster vragen stellen over je onderzoek. Bereid dus een mondelinge toelichting van je poster voor.

Afmetingen

- Veel posters worden op A0 afgedrukt (84,1 x 119,4 cm). Andere veel voorkomende afmetingen zijn 60 x 90 cm of 120 x 120 cm. Informeer vooraf bij je docent of bij de congresorganisatie of er ook richtlijnen gelden voor de grootte en of zij voorkeur hebben voor een staand of liggend formaat.

- Ga ook na hoe de poster zal worden opgehangen of neergezet. Zijn er posterborden beschikbaar en wat voor bevestigingssysteem zit daarop? Of moet je zelf zorgen voor plastificeren en opplakken op karton?

Vorm en indeling van de poster



Figuur 1: twee modellen voor een poster

- Een poster moet van een afstand van 1,5 tot 2 m. nog te lezen zijn. Kies daarom voor een goed leesbaar lettertype. Helvetica, Arial, Verdana en Tahoma zijn lettertypes zonder schreef. De veelgebruikte Times en Times New Roman zijn lettertypes met een schreef. Voor teksten op afstand, zoals een poster of een website, leest een schreefloos lettertype vlotter. Gebruik niet meer dan twee lettertypes.
- Kies voor het lezen op afstand een minimale lettergrootte van 18 punts; de titel moet gebruik maken van een groter lettertype (bijv. 70 punts); tussenkopjes 36-42 punts.
- De poster dient ongeveer 20-25% tekst, 40-45% afbeeldingen en grafieken en 30-40% witruimte te hebben.
- Kleur is belangrijk om op te vallen. Overdrijf echter niet met kleur. Vermijd bijvoorbeeld de combinatie rood-groen. Sommige kleuren zijn op afstand slechter te lezen dan andere. Effecten met lettertypes lijken mooi, maar maken een poster vaak minder duidelijk. Kies voor een goed contrast tussen je achtergrond en je letter. Bij een donkere achtergrond hoort een licht lettertype. Een neutrale kleur is aan te bevelen als achtergrond. Vermijd afbeeldingen als achtergrond omdat ze de tekst moeilijk leesbaar maken.
- Gebruik niet te veel tekst! Schrijf kort en bondig en gebruik tussenkopjes. Gebruik waar het kan een afbeelding of grafiek.
- Geef aan hoe toeschouwers je poster moeten lezen, bijvoorbeeld met behulp van pijlen of nummers bij de verschillende onderdelen.

Figuur 1: Twee modellen voor een posterpresentatie. De rechthoek bovenaan kan de titel en de auteur bevatten. De tekstvakken kunnen worden verbonden door nummers en/of pijlen. (Bron: C. W. Connor (1992) *The Poster Session: A Guide for Preparation*: U. S.

Geological Survey Open-File Report 88-667; geciteerd door:

<http://www.pitt.edu/~etbell/nsurg/PosterGuide.html>; bekeken 4 juni 2009)

Onderdelen poster

- Titel. Korte, pakkende titel die de lading dekt.
- Afbeeldingen en grafieken zijn bij uitstek geschikt voor een poster. Vermeld wel de bron en geef de afbeelding en grafiek een titel. Het is aan te bevelen eerst de afbeeldingen en grafieken te kiezen, en vervolgens de tekst hierbij te verzinnen.
- Auteurs. De namen van de presenteerders, hun organisatie, hun e-mailadres, het webadres, eventueel een telefoonnummer, soms de datum van de presentatie.
- Inleiding. Heldere omschrijving van het hoe en waarom van de presentatie. Een kernachtige omschrijving van het onderwerp van de poster, bijvoorbeeld het doel of de vraagstelling van een onderzoek. Kan ook in vragende vorm.
- Theorie of methodologie.
- Uitwerking: een korte, krachtige beschrijving van wat je gedaan hebt en wat de resultaten zijn. Bijvoorbeeld wat voor soort onderzoek er is gedaan. Welke resultaten zijn er (in tabellen en/of grafieken)? Alleen de hoofdlijnen schetsen en de belangrijkste resultaten weergeven.
- Afsluiting. Wat zijn de belangrijkste conclusies? Zijn er aanbevelingen of suggesties?
- Bronvermeldingen (volgens APA-richtlijnen) en desgewenst een kleine literatuurlijst.

Uitvoering:

Je kunt met Microsoft PowerPoint een poster maken. Hier vind je een sjabloon:
<http://www.swarthmore.edu/NatSci/cpurrin1/postertemplate.ppt#256,1,Slide 1>

Voorbeelden van posterpresentaties:

<http://www.indiana.edu/~psymodel/Mario/2005%20PAM%20Fific%20Townsend.jpg>

<http://www.swarthmore.edu/NatSci/cpurrin1/postertemplate.ppt#256,1,Slide 1>

<http://www.flickr.com/photos/cpurrin1/376547758/in/set-72157594285624888/>

http://karenfreberg.com/00McDonaldsPoster_small.jpg

<http://publish.uwo.ca/~olandry2/SRCD2007.jpg>

Web

Flickr heeft een 'Pimp my Poster'-groep, waarbij je commentaar kunt geven op andersmans posters en reacties kunt krijgen op je eigen poster, zie:

<http://www.flickr.com/groups/688685@N24/>

Links en bronnen:

<http://www.swarthmore.edu/NatSci/cpurrin1/posteradvice.htm>

<http://www.pitt.edu/~etbell/nsurg/PosterGuide.html>

<http://www.sou.edu/aaaspd/PosterPrep.html>

<http://people.eku.edu/ritchisong/posterpres.html>

<http://lorien.ncl.ac.uk/ming/dept/Tips/present/posters.htm>

<http://ublib.buffalo.edu/libraries/asl/guides/bio/posters.html>

http://www.makkersunlimited.nl/makkers/tip_trucs/publiciteit/posterpresentaties_tech_niek

Beoordelingsformulier posterpresentatie

Evaluatieformulier Posterpresentaties

(Honoursprogramma, Geowetenschappen, 2010)

	Poster	Presentatie /toelichting
Resultaat Overall		
▪ Is Duurzaam		
▪ Is Haalbaar, realistisch		
▪ Is Innovatief en origineel		
▪ Is Gebaseerd op multidisciplinair inzicht (inhoudelijk disciplinair samenhangend)		
Inhoud		
▪ Heeft een heldere structuur		
▪ Probleem(-analyse) is helder en goed afgebakend; ▪ Leidt tot (Inter-)Disciplinaire relevante / deelvragen		
▪ Aanpak, keuze design is navolgbaar; ▪ Analyse is voldoende diepgaand		
▪ Is <i>To-the-point</i> : breedte/diepgang; hoofd en bijzaken		
Verantwoording		
▪ heeft een gemeenschappelijke kritische fundering ▪ is naar afzonderlijke disciplines uitgewerkt ▪ verwijzing naar bronnen (T-verankering) is adequaat		
▪ is consistent naar: probleem, aanpak, conclusies, aanbevelingen ▪ getuigd van integratie van disciplinaire inzichten tot ID-geheel		
Presentatie		
▪ is goed gestructureerd (verhaallijn)		
▪ is ondersteunend aan boodschap / informatieve meerwaarde		
▪ is effectief in stijl en formulering / vormgeving		
▪ heeft voldoende overtuigingskracht		
▪ is met enthousiasme gebracht		
▪ voorbeelden / illustraties zijn goed gekozen		
▪ presentatie is een teampresentatie		
▪ (non) verbaal gedrag is effectief (stem, houding, ruimtegebruik)		
Interactie met publiek		
▪ Omgaan met vragen		
▪ Inspelen op reacties		

Overall indruk / rangorde: